

VENDIM
Nr.112, datë 17.2.2011

PËR NJË NDRYSHIM NË VENDIMIN NR.411, DATË 29.8.2002 TË KËSHILLIT TË
MINISTRAVE “PËR KALIMIN E DISA MJEDISEVE NË ADMINISTRIMIN E ZYRËS
QENDRORE TË REGJISTRIMIT TË PASURIVE TË PALUAJTSHME DHE TË ZYRAVE
TË REGJISTRIMIT TË PASURIVE TË PALUAJTSHME TIRANË, KORÇË DHE
DURRËS”, SI DHE PËR NJË NDRYSHIM NË VENDIMIN NR.448, DATË 16.6.2005 TË
KËSHILLIT TË MINISTRAVE “PËR MIRATIMIN E LISTËS SË INVENTARIT TË
PRONAVE TË PALUAJTSHME SHTETËRORE, TË CILAT I KALOJNË NË
PËRGJEGJËSI ADMINISTRIMI ZYRËS QENDRORE TË REGJISTRIMIT TË PASURIVE
TË PALUAJTSHME”

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 13 e 15 të ligjit nr.8743, datë 22.2.2001 “Për pronat e paluajtshme të shtetit”, të ndryshuar dhe të nenit 2/2 të ligjit nr.7843, datë 13.7.1994 “Për regjistrimin e pasurive të paluajtshme”, të ndryshuar, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Në titullin dhe tekstin e vendimit nr.411, datë 29.8.2002 të Këshillit të Ministrave, të bëhen ndryshimet e mëposhtme:

- fjalët “... Zyrës Qendrore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme ...”, “... Zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme Tiranë ...”, “Zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme Korçë ...” dhe “... Zyrës së regjistrimit të pasurive të paluajtshme Durrës ...”, zëvendësohen me fjalët “... Ministrisë së Drejtësisë, në përdorim të Zyrës së Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme ...”.

2. Në titullin dhe tekstin e vendimit nr.448, datë 16.6.2005 të Këshillit të Ministrave, të bëhen ndryshimet e mëposhtme:

- fjalët “...Zyrës Qendrore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme ...”, zëvendësohen me “... Ministrisë së Drejtësisë, në përdorim të Zyrës së Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme”.

3. Ngarkohen Ministri i Drejtësisë, Agjencia e Inventarizimit dhe Transferimit të Pronave Publike dhe kryeregjistruesi i Pasurive të Paluajtshme të Republikës së Shqipërisë për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

VENDIM
Nr.113, datë 17.2.2011

PËR PARANDALIMIN E TRANSMETIMIT TË HIV/AIDS-IT DHE PËR KUJDESIN,
KËSHILLIMIN DHE TRAJTIMIN E PERSONAVE QË JETOJNË ME HIV/AIDS NË
INSTITUCIONET E ARSIMIT, TË RIEDUKIMIT, INSTITUCIONET E TRAJTIMIT
MJEKËSOR, INSTITUCIONET REZIDENCIALE TË PËRKUJDESIT SOCIAL, BURGJET
DHE VENDET E PARABURGIMIT

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 2 të nenit 19 të ligjit nr.9952, datë 14.7.2008 “Për parandalimin dhe kontrollin e HIV/AIDS-it”, me propozimin e Ministrit të Shëndetësisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. PARIME TË PËRGJITHSHME

1. Ofrimi në mënyrë të barabartë i programeve të parandalimit dhe të kujdesit për personat që jetojnë me HIV/AIDS, me ato për personat e painfektuar.

2. Konfidencialiteti, mosstigmatizimi e mosdiskriminimi i personave që jetojnë me statusin e HIV/AIDS-it.

3. Mospërjashtimi i personave që jetojnë me HIV/AIDS nga rrjeti i institucioneve të arsimit, institucionet e trajtimit mjekësor, institucionet rezidenciale të përkujdesit social, për shkak të statusit të tyre HIV/AIDS.

4. Personat me status HIV/AIDS trajtohen në një mënyrë të drejtë, të përshtatshme dhe humane.

II. PARANDALIMI NË SHKOLLA

1. Fëmijët e moshës parashkollore/nxënësit/studentët me HIV/AIDS kanë të drejtë të ndjekin institucionet arsimore përkatëse, për sa kohë janë të aftë ta vazhdojnë atë.

2. Çdo nxënës, prind apo kujdestar i tij, student, edukator ose personel tjetër, mund t'ia zbulojë vullnetarisht statusin e tij HIV/AIDS institucionit apo punëdhënësit.

3. Drejtuesi i institucionit mirëkupton zbulimin vullnetar të statusit HIV/AIDS nga nxënësit, prindërit apo kujdestarët e tyre, studentët, edukatorët ose personeli tjetër, duke siguruar konfidencialitetin për informacione të tilla, si dhe mosdiskriminimin.

4. Çdo personi që ka marrë informacion lidhur me kushtet mjekësore të një nxënësi/studenti apo pjesëtari të personelit arsimor me status HIV/AIDS, i kërkohet ta ruajë këtë informacion në mënyrë konfidenciale.

5. Një nxënës/student që jeton me HIV/AIDS, nuk paraqet rrezik të shtuar për fëmijët apo personat e tjerë. Megjithatë, nëse ka rrethana të caktuara, në të cilat rreziku mendohet të rritet, prindërit, kujdestarët dhe mësuesit mund të kërkojnë takim me drejtuesin e strukturës lokale të shëndetit publik, në mënyrë që të përcaktohet shkalla e rrezikut shëndetësor të fëmijët e tyre. Në rastet e vlerësimit prezent të rrezikut, informohet drejtuesi i institucionit, në mënyrë që të ndërmerren masat e nevojshme për të siguruar shëndetin e fëmijëve të tjerë dhe pjesëtarëve të personelit arsimor.

6. Programet edukative për HIV/AIDS-in përfshihen në të gjithë rrjetin e institucioneve arsimore. Edukimi, përshtatur sipas moshës, lidhur me HIV/AIDS-in, duhet të jetë pjesë e kurrikulave.

7. Informacioni për një parandalim të përshtatshëm përfshin:

a) ofrimin e informacionit për abstinencën nga marrëdhëniet seksuale, përdorimin e prezervativit, besnikërinë ndaj partnerit, sigurimin e trajtimit të përshtatshëm mjekësor për infeksionet seksualisht të transmetueshme, shmangien e kontaktit me gjakun dhe aplikimin e masave universale lidhur me ndihmën e parë;

b) sigurimin e informacionit për rolin e drogave, abuzimin seksual dhe përdhunimin, rolin e infeksioneve seksualisht të transmetueshme në transmetimin e HIV/AIDS-it, si dhe krijimin e mundësisë që këto çështje të jenë të qarta e të kuptueshme.

8. Informacioni i mësipërm ka si qëllim:

a) të inkurajojë nxënësit/studentët që të përdorin kujdesin shëndetësor, këshillimin dhe shërbimet e mbështetjes, të ofruara në komunitet nga strukturat shtetërore, organizatat etj.(duke përfshirë shërbimet e lidhura me kujdesin ndaj shëndetit riprodhues dhe parandalimin e trajtimit e infeksioneve seksualisht të transmetueshme);

b) të ndihmojë kultivimin dhe mundësimin e një mjedisi e të një kulture të mosdiskriminimit ndaj personave me HIV/AIDS, duke rritur ndërgjegjësimin ndaj paragjykimit dhe stereotipave të lidhur me HIV/AIDS-in.

9. Ministria e Arsimit, në bashkëpunim me Ministrinë e Shëndetësisë, siguron zbatimin e akteve ligjore e nënligjore, si dhe marrjen e masave të përgjithshme në institucionet arsimore, në mënyrë që të eliminohet rreziku i përhapjes së sëmundjeve të transmetueshme nëpërmjet gjakut,

duke përfshirë edhe infektimin nga HIV/AIDS-i. Masat e përgjithshme të parandalimit përfshihen në shtojcën 1.

10. Të gjitha institucionet arsimore, në bashkëpunim me strukturat lokale të shëndetit publik, sigurojnë trajnime lidhur me ndihmën e parë për nxënësit/studentët, mësuesit dhe punonjësit e institucionit. Gjithashtu, sigurohen edhe mjetet mbrojtëse të përshtatshme, duke përdorur pajisjet e përcaktuara në shtojcën 2.

11. Nëse s'mund të sigurohet një ndihmë e parë e vërtetë, atëherë është mirë që në mjedisin shkollor të ketë mjete rrethana për të ofruar ndihmën e shpejtë.

12. Mjetet e ndihmës së shpejtë vendosen në një vend të caktuar dhe të dukshëm në shkollë, në mënyrë që të jenë të përdorshme në çdo kohë. Përbërësit e kutisë së ndihmës së shpejtë kontrollohen në mënyrë të rregullt dhe të herëpashershme nga një pjesëtar i personelit arsimor. Kutia e ndihmës së shpejtë në shkollë kontrollohet një herë në muaj nga strukturat lokale të shëndetit publik, për të vlerësuar përbërjen dhe afatin e skadencës së medikamenteve mjekësore. Pajisjet e ndihmës së shpejtë merren në të gjitha veprimtaritë e shkollës dhe transportohen kudo që të jetë veprimtaria. Nxënësit/studentët dhe personeli arsimor marrin informacionin e përshtatshëm për mënyrat e transmetimit të HIV/AIDS-it, përdorimin e mjeteve të ndihmës së shpejtë dhe aplikimin e masave universale parandaluese.

13. Institucioni arsimor merr të gjitha masat e nevojshme për të shmangur refuzimin për të studiuar me një nxënës/student, për të punuar apo për të pasur mësues një person me status HIV/AIDS, apo të perceptuar me HIV/AIDS, duke siguruar një informacion të saktë e të përshtatshëm për HIV/AIDS-in për të gjithë pjesëtarët e personelit arsimor, nxënësit/studentët dhe prindërit ose kujdestarët e tyre.

III. PARANDALIMI I HIV/AIDS-IT NË BURGJE DHE INSTITUCIONET E RIEDUKIMIT

1. Ofrimi i shërbimeve të parandalimit, kujdesit, trajtimit dhe mbështetjes për HIV/AIDS-in, për të burgosurit/paraburgosurit, është i njëjtë me atë të personave në komunitet jashtë mjediseve të burgut.

2. Personat që vuajnë dënimin në mjediset e burgut kanë këto të drejta:

a) Të kryejnë falas testimin për HIV/AIDS dhe të këshillohen para dhe pas testimit nga personeli i trajnuar për këtë qëllim.

b) Të japin pëlqimin e tyre dhe të informohen përpara kryerjes së testimit për HIV/AIDS-in.

c) Të mos izoloohen për shkak të statusit të tyre HIV pozitiv dhe të mos trajtohen në mënyrë të atillë që të zbulohet statusi i tyre HIV.

ç) Të burgosurit/paraburgosurit që jetojnë me HIV/AIDS nuk janë të ndaluar nga pjesëmarrja në programet e ofruara, puna apo veprimtari sociale për shkak të statusit të tyre HIV pozitiv.

d) Konfidencialiteti për statusin e tyre HIV pozitiv të jetë i garantuar, i ruajtur mirë dhe i aksesueshëm vetëm nga personeli mjekësor.

dh) Informacioni mjekësor dhe të dhënat nuk duhet të ndahen me të tjerët, pa pëlqimin e personit HIV pozitiv.

3. Parandalimi i përhapjes së infeksionit HIV të të burgosurit/paraburgosurit dhe personeli i burgut/paraburgimit realizohet nëpërmjet:

a) trajnimeve të vazhdueshme, fushatave të ndërgjegjësimit dhe edukimit për parandalimin e infektimit nga HIV/AIDS-i, jo vetëm me të burgosurit/paraburgosurit, por, gjithashtu, edhe me personelin shëndetësor, të shërbimeve sociale, si dhe me personelin e sigurisë në burgje/vendet e paraburgimit;

b) prodhimit të materialeve informuese për parandalimin e infektimit nga HIV/AIDS-i;

c) hartimit të manualeve të trajnimit/kurrikulave për personelin e shërbimit shëndetësor dhe social në burgje;

ç) identifikimit dhe trajnimit të edukatorëve e përfshirjen e tyre në veprimtaritë e parandalimit të infektimit nga HIV/AIDS-i;

d) sigurimit të kondomëve dhe materialeve të tjera të seksit të sigurt nga ana e institucioneve të burgjeve/paraburgimit, të cilat janë të aksesueshme për të gjithë të burgosurit/paraburgosurit;

dh) përfitimit të shërbimeve për kujdesin dhe parandalimin e HIV/AIDS-it, si dhe shërbime për varësinë ndaj drogës, ashtu sikurse edhe pjesa tjetër e popullatës;

e) ofrimit të terapisë zëvendësuese me metadon ose terapi të tjera, të miratuara nga strukturat përkatëse të Ministrisë së Shëndetësisë, për të burgosurit/paraburgosurit që kanë varësi nga drogat.

4. Të burgosurit/paraburgosurit përfitojnë të gjitha shërbimet e nevojshme të kujdesit shëndetësor pa pagesë.

5. Kujdesi shëndetësor ofrohet pa diskriminim dhe në nivel të barabartë me atë në komunitet, duke përfshirë referimin dhe aksesin në shërbimet shëndetësore të komunitetit, kur është e nevojshme.

6. Të burgosurit/paraburgosurit me status HIV pozitiv kanë akses për terapinë antiretrovirale, sipas indikacioneve mjekësore.

7. Institucionet shëndetësore në burgje/vendet e paraburgimit në bashkëpunim me shërbimet e sëmundjeve infektive, sigurojnë dhe ofrojnë ekzaminimet mjekësore specifike për personat e diagnostikuar me HIV pozitiv.

8. Personat që jetojnë me HIV/AIDS dhe kanë infeksione oportuniste ose infeksione të tjera, që kanë lidhje me HIV/AIDS-in, marrin trajtim në institucionet shëndetësore të burgjeve/vendeve të paraburgimit.

9. Nëse një i burgosur, refuzon terapinë zëvendësuese apo ndonjë trajtim tjetër, kjo situatë nuk duhet të përdoret si arsye për masa disiplinore ose ndëshkuese ndaj tij.

10. Vazhdueshmëria e një jete të shëndetshme dhe programet edukative për HIV/AIDS-in implementohen në rrjetin e institucioneve të riedukimit nëpërmjet:

a) sigurimit të informacionit për HIV/AIDS-in dhe zhvillimit të aftësive të përshtatshme jetësore për parandalimin e transmetimit të HIV/AIDS-it;

b) sigurimit të informacionit për një parandalim të përshtatshëm, duke përfshirë abstinencën nga marrëdhëniet seksuale, përdorimin e prezervativit, besnikërinë ndaj partnerit, sigurimin e trajtimit të përshtatshëm mjekësor për infeksionet seksualisht të transmetueshme, shmangien e kontaktit me gjakun dhe aplikimin e masave universale lidhur me ndihmën e parë;

c) sigurimit të informacionit për rolin e drogave, abuzimit seksual dhe përdhunimit, infeksioneve seksualisht të transmetueshme në transmetimin e HIV/AIDS-it, si dhe krijimit të mundësisë që këto çështje të jenë të qarta e të kuptueshme;

ç) ofrimit të kujdesit shëndetësor, këshillimit dhe shërbimet e mbështetjes (duke përfshirë shërbimet e lidhura me kujdesin ndaj shëndetit riprodhues, si dhe parandalimin e trajtimin e infeksioneve seksualisht të transmetueshme).

IV. PARANDALIMI NË INSTITUCIONET REZIDENCIALE TË PËRKUJDESIT SOCIAL

1. Ofrimi i shërbimeve të parandalimit, kujdesit, trajtimit dhe mbështetjes për HIV/AIDS-in, për individët në institucionet e përkujdesit social, është i njëjtë me atë të personave në komunitet jashtë mjediseve të këtyre institucioneve.

2. Parandalimi i përhapjes së infeksionit HIV, në institucionet e përkujdesit social, përfshin:

a) zbatimin e akteve ligjore e nënligjore, si dhe marrjen e masave nga institucionet e përkujdesit social, për eliminimin e rrezikut të përhapjes së sëmundjeve të transmetueshme nëpërmjet gjakut, përfshirë edhe infektimin HIV, sipas përcaktimeve të bëra në shtojcën 1;

b) trajnime të vazhdueshme, fushata ndërgjegjësimi dhe edukimi në parandalimin e HIV/AIDS-it, për personat rezidentë në këto institucione, si dhe për personelin shëndetësor të shërbimeve sociale. Kryerja e këtyre trajnimeve realizohet nga strukturat e shëndetit publik lokal, në bashkëpunim me strukturat e Shërbimit Social Shtetëror;

c) Prodhimin e materialeve informuese për parandalimin e HIV/AIDS-it;

ç) Hartimin e manualeve të trajnimit/kurrikulave, në bashkëpunim me personelin e shërbimit shëndetësor dhe social;

d) Edukimin dhe informimin lidhur me HIV/AIDS-in, në mënyrë të saktë e shkencore, duke përdorur fjalë dhe shprehje të kuptueshme.

3. Personave rezidentë në institucionet e përkujdesit social u ofrohen shërbime në lidhje me kujdesin, parandalimin e HIV/AIDS-it, si dhe shërbime të tjera, sipas indikacioneve mjekësore.

4. Personat rezidentë në institucionet e përkujdesit social dhe me status HIV pozitiv kanë akses për terapinë antiretrovirale, sipas indikacioneve mjekësore.

5. Institucionet e përkujdesit social, në bashkëpunim me shërbimet e sëmundjeve infektive, bashkërendojnë ekzaminimet mjekësore specifike për personat e diagnostikuar HIV pozitiv.

V. PARANDALIMI NË INSTITUCIONET E SHËRBIMIT SHËNDETËSOR

1. Parandalimi i përhapjes së infeksionit HIV, në institucionet shëndetësore, përfshin:

a) zbatimin e akteve ligjore e nënligjore, si dhe marrjen e masave nga institucionet shëndetësore, për eliminimin e rrezikut të përhapjes së sëmundjeve të transmetueshme nëpërmjet gjakut, përfshirë edhe infektimin HIV, sipas përcaktimeve të bëra në shtojcat 1 dhe 3;

b) trajnime të vazhdueshme, fushata ndërgjegjësimi dhe edukimi në parandalimin e HIV/AIDS-it, për personelin shëndetësor;

c) prodhimin e materialeve informuese për parandalimin e HIV/AIDS-it;

ç) hartimin e manualeve të trajnimit/kurrikulave për personelin e shërbimit shëndetësor;

d) edukimin dhe informimin lidhur me HIV/AIDS-in, në mënyrë të saktë dhe shkencore.

2. Masat, që duhen marrë në rast ekspozimi ndaj virusit HIV, në institucionet shëndetësore:

a) Në rastet e ekspozimit të mundshëm profesional ndaj virusit HIV/AIDS, në institucionet shëndetësore, raportohet rasti te drejtuesi i institucionit dhe shërbimi i sëmundjeve infektive. Testimi për HIV/AIDS ofrohet në qendrat për këshillim e testim vullnetar dhe shkalla e ekspozimit vlerësohet nga mjeku infeksionist në shërbimet e sëmundjeve infektive.

b) Terapia me antiretroviral, sipas indikacioneve mjekësore, ofrohet në shërbimin infektiv, në Qendrën Spitalore Universitare “Nënë Tereza”, Tiranë.

c) Këshillimi para dhe pas testimit kryhet vetëm nga personeli i trajnuar për këtë qëllim në qendrat për këshillim dhe testim vullnetar, si dhe në strukturat lokale të shëndetit publik.

3. Ngarkohen Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Brendshme, Ministria e Arsimit dhe Shkencës dhe Ministria e Punës, Çështjeve Sociale dhe Shanseve të Barabarta për ndjekjen dhe zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Sali Berisha

SHTOJCA 1 MASA UNIVERSALE

1.1 Baza për mbrojtjen e një aplikimi të qëndrueshëm të masave parandaluese universale, çon në supozimin se në një ekspozim potencial ndaj gjakut apo lëngjeve të trupit, me një person të infektuar, të gjithë njerëzit janë potencialisht të infektuar me HIV. Gjaku, plagët e hapura, të çarat në lëkurë, mund të bashkohen me lëngjet e tjera të trupit (si lotët, pështyma, urina, të vjellat etj.) dhe mund të trajtohen si infeksion potencial.

a) Gjaku, sidomos në rrjedhje të mëdha, si për shembull rrjedhje e gjakut nga hundët apo një njollë gjaku duhet të trajtohet me shumë kujdes.

b) Lëkura e ekspozuar aksidentalisht ndaj gjakut duhet të lahet menjëherë me sapun dhe ujë të rrjedhshëm.

c) Të gjitha plagët e gjakosura, të çarat në lëkurë duhet të pastrohen menjëherë me ujë të rrjedhshëm dhe antiseptikë të tjerë.

d) Nëse ka një incident kafshimi ku lëkura është çarë, plaga duhet të pastrohet me ujë të rrjedhshëm, të thahet, të trajtohet me antiseptikë dhe të mbulohet me një copë të papërshkueshme nga uji.

e) Gjaku që del në fytyrë (mukoza apo membrana e syve, e hundës apo e gojës) duhet të pastrohet me ujë të rrjedhshëm për të paktën tri minuta.

f) Masat e përshtatshme duhet të merren për shërimin e infeksioneve.

1.2 Të gjitha plagët e hapura, të çarat në lëkurë duhet të mbulohen tërësisht dhe në mënyrë të sigurt me një copë të papërshkueshme nga uji, joporoze, pra që mos të ketë mundësi të ekspozohet ndaj gjakut.

1.3 Pastrimi dhe larja duhet të bëhet gjithmonë me ujë të rrjedhshëm dhe jo ujë të ndenjtur. Kur uji i rrjedhshëm nuk është e mundur të sigurohet, mund të përdoret uji i rezervuarit. Shkollat që nuk kanë ujë të rrjedhshëm duhet të mbajnë pajisje me volum 25 litra, për ta përdorur specifikisht në raste emergjencash. Ky ujë mund të ruhet i freskët për një periudhë të gjatë kohe duke e klorifikuar.

1.4 Të gjithë personat në kontakt me plagët e hapura, të çarat në lëkurë, duhet të veshin doreza plastike për të eliminuar rrezikun e infektimit me HIV/AIDS. Gjakderdhja mund të ndalohet duke përdorur materiale thithëse si shami apo copa. Nëse një sipërfaqe është ndotur me lëngje trupore dhe sekrecione që mund të jenë përzier me gjakun (për shembull: lot, pështymë, të vjella, urinë etj.) duhet të pastrohet me ujë të rrjedhshëm dhe të ftohtë, tretësirë klori (1:10), letër apo leckë. Personi që bën pastrimin duhet të veshë doreza mbrojtëse dhe të mbajë çantë plastike.

1.5 Materialet e gjakut të infektuar duhet të futen në një çantë plastike dhe të digjen.

1.6 Tualeti dhe pajisjet që ndodhen në të duhet të lahen me ujë të rrjedhshëm.

1.7 Instrumentet e infektuara, gërshërët për shembull, duhet të lahen me tretësirë klori të paktën një orë përpara se të ripërdoren.

1.8 Shiringat dhe aget nuk duhet të ripërdoren.

SHTOJCA 2

PËRBËRËSIT E REKOMANDUAR PËR NDIHMËN E PARË TE FËMIJËT

Mjetet e mëposhtme shërbejnë si mjetet e nevojshme të ndihmës së shpejtë në marrjen e masave parandaluese në nivel universal. Çdo institucion duhet t'i ketë këto mjete:

- Doreza latex	100
- Doreza shtëpie	100
- Pambuk	1 top
- Klor	1 bidon 4 litërsh
- Garza	1 top
- Çantë plastike	100
- Banda ndihme	100
- Kapëse gjuhe	20
- Gërshërë	2 palë

a) Doreza prej lateksi, me një përdorim;

b) Doreza shtëpie me një përdorim (për shembull për të mbledhur një gotë të thyer);

c) Materiale thithëse, dezinfektantë, fasha, pambuk;

d) Tretësirë klori në raport 1:10, për ta përdorur si dezinfektant;

e) Qese jo të çara, në rastet kur dorezat nuk janë të pranishme.

SHTOJCA NR.3

MASA PARANDALUESE TË KONTROLLIT TË INFEKSIONIT NË KUJDESIN SHËNDETËSOR ELEMENTET KYÇE	
<p>1. Higjiena e duarve Teknika të përgjithshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Larja e duarve (40-60 sek): lagni duart dhe shkumëzohjini ato me sapun; fërko gjithë sipërfaqet; shpëlajni ato dhe thajni me letër ose peshqir njëpërdorimësh; përdor letrën për të mbyllur rubinetin. - Pastrimi me solucion i duarve (20-30 sek): përdor solucion të mjaftueshëm për të mbuluar gjithë sipërfaqen e duarve; fërkoji deri sa të thahen. <p>Indikacione të përgjithshme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përpara dhe pas çdo kontakti direkt me pacientë ose midis tyre edhe kur janë veshur doreza. - Menjëherë pas heqjes së dorezave. - Përpara se të përdoret një procedurë invazive - Pas prekjes së gjakut, lëngjeve trupore, sekrecioneve, ekskrecioneve, lëkurës së dëmtuar, edhe kur dorezat janë përdorur. - Gjatë kujdesit të pacientit, kur kalojmë nga një sipërfaqe e kontaminuar në një sipërfaqe të pastër. - Pas kontaktit të objekteve të pacientit. <p>2. Dorezat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vishen kur preket gjak, lëngje trupore, sekrecione, ekskrecione, membranë mukoze, lëkurë e dëmtuar. - Ndërrimi i tyre pas çdo procedure, pas kontaktit të sipërfaqeve të kontaminuara të të njëjtit pacient. - Heqja e tyre pas përdorimit, përpara se të preken sende të pakontaminuara, dhe përpara se të shkohet te pacientët e tjerë. Të bëhet higjiena e duarve direkt pas heqjes së dorezave. <p>3. Mbrojtje e fytyrës (sy, hundë dhe gojë)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përdor maskë kirurgjikale dhe mbrojtëse të syve (syze, maskë plastike) për të evituar kontaminimin e mukozës së syve, hundës e gojës me piklat që mund të formohen nga derdhjet e lëngjeve të ndryshme trupore. <p>4. Përparëse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përdorni për të mbrojtur lëkurën dhe veshjen nga derdhjet e ndryshme të lëngjeve trupore. - Hiqini përparëset e ndotura menjëherë pas përfundimit dhe kryeni higjienën e duarve. <p>5. Parandalimi i shpimeve me age Trego kujdes kur:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mban dhe përdor age apo instrumente të tjera prerës; - pastron instrumentet e përdorura; - hedh aget e përdorura. 	<p>6. Higjiena respiratore dhe etika e kollës Personat me simptoma respiratore duhet të marrin masat për kontrollin e burimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Të mbulohet hunda dhe goja gjatë kollitjes/teshtitjes me shami apo maskë, hidhni maskën apo shaminë pas përdorimit dhe lajini duart. <p>Mjediset e kujdesit mjekësor duhet të:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vendosin pacientët me simptoma respiratore febrile të paktën 1m larg pacientëve të tjerë në zonën e pritjes (ambientet e përbashkëta), nëse është e mundur. - Vendosni postera që në hyrjen e mjedisëve të kujdesit mjekësor duke i udhëzuar pacientët me simptoma respiratore që të praktikojnë higjienën respiratore dhe etikën e kollës. - T'u bëhet e mundur gjithë pacientëve me sëmundje respiratore febrile të kenë mjetet e nevojshme për higjienën e duarve dhe atë respiratore. <p>7. Pastrimi i mjedisit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Përdor procedura të përshtatshme për pastrimin në rutinë dhe dezinfektimit të ambientit dhe të sipërfaqeve të prekshme. <p>8. Asgjësimi i mbeturinave</p> <ul style="list-style-type: none"> - Siguro menaxhim të sigurt të mbeturinave - Trajtimi i mbeturinave të kontaminuara me gjak, lëngje trupore, sekrecione dhe ekskrecione, në përputhje edhe me rregulloren lokale. - Indet humane dhe mbeturinat laboratorike duhet të trajtohen gjithashtu si mbeturina spitalore. - Hidhni pajisjet me një përdorim në mënyrë të sigurt. <p>9. Pajisjet për kujdesin e pacientit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mbajtja dhe përpunimi i pajisjeve të ndotura me gjak, lëngje trupore, sekrecione dhe ekskrecione në atë mënyrë që të parandalojë ekspozimin, kontaminimin e veshjeve dhe transferimin e patogjenëve te pacientë të tjerë ose në mjedis. - Pastro, dezinfekto dhe rifuti në proces pajisjet jo me një përdorim në mënyrë të përshtatshme përpara se të përdoren te një pacient tjetër.